

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

راس داوٹویت
برگردان: مجله جنوب جهانی
فرستنده: عثمان حیدری
۲۰ اپریل ۲۰۲۵

به لطف جنگ تعرفه‌ی ترمپ، برتری رشد اقتصادی چین بر امریکا افزایش یافت

مدیر پیشین سیاست اقتصادی و تجاری لندن، پژوهشگر ارشد مؤسسه مالی چونگ‌یانگ دانشگاه رنمین چین
[نوشته/جان راس، نویسنده ستون ویژه در وبسایت خبری و تحلیلی «چاینا آبزور»]

دور نخست درگیری، چین به یک پیروزی مرحله‌ی دست یافت

در سال ۲۰۲۵، برتری رشد چین بر امریکا در هر صورت افزایش خواهد یافت. اما با کاهش سرعت رشد اقتصادی امریکا به دلیل سیاست‌های تعرفه‌ی ترمپ، برتری رشد چین بر امریکا باز هم بیشتر خواهد شد. این امر تأثیرات بین‌المللی مهمی بر جنگ تعرفه‌ی ترمپ خواهد داشت و از این رو، یک واقعیت مهم برای ارزیابی وضعیت بین‌المللی است.

به عنوان نمونه‌ای از پیش‌بینی‌های اقتصادی امریکا، در نومبر گذشته، گلدمن ساکس پیش‌بینی کرد که رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۵، ۲ درصد بیشتر از امریکا خواهد بود (پیش‌بینی رشد ۴.۵ درصدی برای چین و ۲.۵ درصدی برای امریکا). اما در پیش‌بینی جدیدی که در ۱۰ اپریل منتشر شد، گلدمن ساکس تقریباً اختلاف پیش‌بینی‌شده رشد تولید ناخالص داخلی چین و امریکا را دو برابر کرد و به ۳.۵ درصد رساند (رشد ۴.۰ درصدی برای چین و ۰.۵ درصدی

برای امریکا). این پیش‌بینی حتی پیش از انتشار داده‌های رشد ۵.۴ درصدی اقتصاد چین در سه ماهه نخست سال جاری انجام شده بود.

به عبارت دیگر، گلدمن ساکس پیش از این پیش‌بینی کرده بود که رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۲۵، ۸۰ درصد بیشتر از امریکا خواهد بود، اما اکنون پیش‌بینی می‌کند که رشد اقتصادی چین ۷۰۰ درصد بیشتر از امریکا خواهد بود. با این حال، تحلیل گلدمن ساکس کاملاً با تحلیل سایر تحلیلگران اقتصادی برجسته امریکا همخوانی دارد. بنابراین، چین و سایر کشورها باید تا حد امکان درک دقیقی از پیامدهای کامل این پیش‌بینی‌ها داشته باشند.

این امر ادعای چین مبنی بر این که جنگ تجاری ترمپ تنها منجر به باخت-باخت می‌شود و این چیزی نیست که چین خواهان آن باشد را تأیید می‌کند. بهتر است دولت ترمپ به مسیر عقلانیت و همکاری بازگردد و به منافع متقابل دست یابد. اما نتایج دور نخست درگیری و نتیجه‌گیری تحلیلگران امریکائی به وضوح نشان می‌دهد که چین به یک پیروزی مرحله‌ای دست یافته است.

به لطف سیاست‌های تعرفه‌ای ترمپ، برتری رشد اقتصادی چین بر امریکا افزایش یافت

درک این نکته مهم است که حتی پیش از اعلام تعرفه‌های نامناسب ترمپ، اقتصاد امریکا در سال ۲۰۲۵ محکوم به کند شدن بود. دلیل آن این است که با بهبود از همه‌گیری کووید-۱۹، چرخه اقتصادی امریکا در سال‌های اخیر در فاز صعودی قرار داشته و نرخ رشد اقتصادی آن بسیار بالاتر از نرخ رشد میان‌مدت و بلندمدت آن بوده است. بر اساس میانگین متحرک ۵ ساله، میانگین نرخ رشد سالانه تولید ناخالص داخلی امریکا ۲.۴ درصد و بر اساس میانگین متحرک ۱۰ ساله ۲.۲ درصد است. اما در چهار سال گذشته، با بهبود از همه‌گیری کووید-۱۹، میانگین نرخ رشد سالانه تولید ناخالص داخلی امریکا به ۳.۶ درصد رسید – به ترتیب ۲.۹ درصد در سال ۲۰۲۳ و ۲.۸ درصد در سال ۲۰۲۴. با توجه به این روند (رشد اقتصادی امریکا در سال‌های اخیر بالاتر از نرخ رشد میان‌مدت و بلندمدت آن بوده است)، حتی اگر ترمپ تعرفه‌ای اعمال نمی‌کرد، اقتصاد امریکا در سال ۲۰۲۵ کند می‌شد. نویسنده پیش از این در مقاله‌ای با عنوان «برای درک ستراتیژی چین در قبال ترمپ، ابتداء باید حقیقت رکود اقتصادی امریکا را درک کرد» که در وبسایت خبری و تحلیلی «چاینا آزرور» منتشر شد، به تفصیل به این موضوع پرداخته است.

در اینجا به مقایسه نرخ رشد اقتصادی چین و امریکا می‌پردازیم. در سال ۲۰۲۴، رشد اقتصادی چین ۵.۰ درصد و رشد اقتصادی امریکا ۲.۸ درصد بود. به عبارت دیگر، نرخ رشد اقتصادی چین ۲.۲ درصد بیشتر از امریکا بود، یا به بیان دیگر، نرخ رشد چین تقریباً ۸۰ درصد بیشتر از امریکا بود.

اگر چین در سال ۲۰۲۵ به هدف رشد حدود ۵.۰ درصدی خود دست یابد و اقتصاد امریکا از نرخ رشد ۲.۸ درصدی خود کندتر شود، در هر صورت چین برتری رشد خود نسبت به امریکا را باز هم افزایش خواهد داد. اما باید درک کرد که سیاست‌های تعرفه‌ای ترمپ منجر به کاهش پیش‌بینی‌های رشد امریکا شده و از این رو به چین کمک خواهد کرد تا برتری رشد خود نسبت به امریکا را باز هم افزایش دهد. این نکته حتی در پیش‌بینی‌های نهادهای طرفدار امریکا و منتقد چین نیز به وضوح دیده می‌شود. این تغییر، تأثیرات مهمی بر دیدگاه‌ها نسبت به وضعیت بین‌المللی خواهد گذاشت.

همانطور که در بالا ذکر شد، پیش‌بینی بانک سرمایه‌گذاری بزرگ امریکائی، گلدمن ساکس، نمونه خوبی از این روند است. در نوامبر ۲۰۲۴، گلدمن ساکس پیش‌بینی کرد که نرخ رشد تولید ناخالص داخلی امریکا در سال ۲۰۲۵، ۲.۵ درصد و چین ۴.۵ درصد خواهد بود (گلدمن ساکس دیدگاه چین مبنی بر دستیابی به هدف رشد حدود ۵ درصدی در سال ۲۰۲۵ را قبول نداشت). اما در ۱۰ اپریل و پس از اعلام تعرفه‌های جدید ترمپ، گلدمن ساکس پیش‌بینی

خود را تغییر داد و نرخ رشد تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۵ را ۴.۰ درصد و آمریکا را ۰.۵ درصد پیش‌بینی کرد. این پیش‌بینی گلدمن ساکس حتی بر اساس عدم وقوع رکود اقتصادی در آمریکا انجام شده است - گلدمن ساکس احتمال وقوع وضعیت بدتر اقتصادی یعنی رکود در آمریکا را ۴۵ درصد پیش‌بینی می‌کند. به عبارت دیگر، در نومبر گذشته، گلدمن ساکس پیش‌بینی کرد که رشد تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۵، ۸۰ درصد بیشتر از آمریکا خواهد بود. اکنون پیش‌بینی می‌کند که رشد تولید ناخالص داخلی چین ۷۰۰ درصد بیشتر از آمریکا خواهد بود. حتی اگر این پیش‌بینی تا حدودی اغراق‌آمیز باشد، اما در مقایسه با وضعیت چین (حتی اگر اقتصاد چین واقعاً کند شود)، کندی اقتصاد آمریکا بسیار شدیدتر خواهد بود.

اقتصاددانان آمریکایی دیدگاه مثبتی نسبت به چشم‌انداز اقتصادی آمریکا ندارند. پیش‌بینی گلدمن ساکس در آمریکا نماینده دیدگاه‌های دیگر نیز هست. به عنوان مثال، فدرال رزرو آتلانتا بر اساس آخرین مدل «GDP Now» خود، پیش‌بینی می‌کند که تولید ناخالص داخلی آمریکا در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۵، ۲.۴ درصد کوچک شود. به همین ترتیب، حتی اگر این پیش‌بینی تا حدودی اغراق‌آمیز باشد و عوامل بنیادی اقتصاد نیز لزوماً چنین کندی شدیدی را نشان ندهند، اما چنین پیش‌بینی‌هایی به وضوح نشان می‌دهد که اقتصاد آمریکا به شدت کند خواهد شد.

رسانه‌های آمریکایی خود عمدتاً بر یک مسأله تمرکز دارند: آیا اقتصاد آمریکا به شدت کند خواهد شد یا به یک رکود واقعی فرو خواهد رفت.

روزنامه وال‌استریت ژورنال در مقاله‌ای با عنوان واضح «تنها سه ماه پس از روی کار آمدن ترامپ، چشم‌انداز اقتصادی به شدت تغییر کرد»، نتایج نظرسنجی از ۶۴ اقتصاددان برجسته آمریکایی را که بین ۴ تا ۸ اپریل انجام شده بود، منتشر کرد. از آنجائی که این نظرسنجی توسط یک نشریه جریان اصلی آمریکائی از تعداد زیادی اقتصاددان انجام شده است، نقل قول دقیق از محتوای آن ارزشمند است. این نظرسنجی نشان داد:

«از زمان روی کار آمدن رئیس‌جمهور ترامپ، اقتصاددانان به طور قابل توجهی پیش‌بینی‌های رشد اقتصادی را کاهش داده و در عین حال پیش‌بینی‌های مربوط به تورم و بیکاری را افزایش داده‌اند... اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که بر اساس میانگین برآورد نظرسنجی، تولید ناخالص داخلی تعدیل‌شده آمریکا در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۵ نسبت به مدت مشابه سال قبل تنها ۰.۸ درصد رشد خواهد داشت...»

آنها همچنین احتمال وقوع رکود اقتصادی در آمریکا در ۱۲ ماه آینده را از ۲۲ درصد در جنوری به ۴۵ درصد افزایش داده‌اند...

از زمان تشدید جنگ تجاری در ۲ اپریل، فروش سهام افزایش یافته و بازده اوراق قرضه افزایش یافته است. داده‌های منتشر شده توسط دانشگاه میشیگان در روز جمعه نشان می‌دهد که شاخص اعتماد مصرف‌کننده آن به یکی از پائین‌ترین سطوح در یک دهه اخیر سقوط کرده است، در حالی که انتظارات تورمی خانوارها به بالاترین سطح از اوایل دهه ۱۹۸۰ رسیده است...

به طور کلی، اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که میانگین نرخ تعرفه در آمریکا در سال ۲۰۲۵ حدود ۱۹ واحد درصد افزایش یابد. در حالی که در جنوری، آنها تنها افزایش ۱۰ واحد درصدی را فرض کرده بودند. بر اساس آمار بنیاد مالیاتی، میانگین نرخ تعرفه واقعی در سال گذشته حدود ۲.۴ درصد بود.

اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که تعرفه‌های جدید ترامپ، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۵ را ۱.۲ واحد درصد کاهش داده و نرخ تورم را ۱.۱ واحد درصد افزایش خواهد داد. بنابراین، اقتصاددانان اکنون معتقدند که شاخص

قیمت مصرف‌کننده در دسامبر ۲۰۲۵ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳.۶ درصد افزایش خواهد یافت، در حالی که این رقم در جنوری ۲.۷ درصد بود.

به گزارش وال‌استریت ژورنال، رئیس‌جمهور شخصاً اعتراف کرده است که تعرفه‌ها ممکن است باعث رکود اقتصادی شود، اما گفته است که نمی‌خواهد منجر به رکود بزرگ شود.

تأثیر بر چین

حتی اگر به جزئیات پیش‌بینی‌های فوق توجه نکنیم، بر اساس دلایلی که در مقاله قبلی من با عنوان «برای درک ستراتیژی چین در قبال ترمپ، ابتداء باید حقیقت رکود اقتصادی آمریکا را درک کرد» تحلیل شده است، کاملاً امکان‌پذیر است که نرخ رشد میان‌مدت و بلندمدت آمریکا را پیش‌بینی کنیم، زیرا همبستگی بسیار نزدیکی بین نسبت تشکیل سرمایه ثابت خالص به تولید ناخالص داخلی و نرخ رشد تولید ناخالص داخلی وجود دارد. دقیقاً به همین دلیل است که ما می‌توانیم به طور واقعی پیش‌بینی کنیم که اقتصاد آمریکا در سال ۲۰۲۵ کند خواهد شد، زیرا نرخ رشد اقتصاد آمریکا برای چندین سال متوالی بالاتر از نرخ رشد میان‌مدت و بلندمدت آن بوده است. با این حال، پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی کوتاه‌مدت آمریکا دشوار است، زیرا عوامل متعددی بر آن تأثیر می‌گذارند. همچنین، از منظر عوامل بنیادی اقتصاد، نمی‌توان به طور دقیق میزان وخامت کند شدن اقتصاد آمریکا در سال ۲۰۲۵ را پیش‌بینی کرد. بسیاری از عوامل ثانویه بر این وضعیت تأثیر خواهند گذاشت و بنابراین باید در جریان تحولات مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند. با این حال، در اینجا می‌توان چهار نتیجه‌گیری مهم برای چین به دست آورد.

نخست، این که آیا اقتصاد آمریکا در سال ۲۰۲۵ صرفاً کند می‌شود یا وارد رکود می‌شود، مهم‌ترین مسأله نیست. مهم‌ترین نکته این است که چین برتری رشد خود نسبت به آمریکا را بیش از پیش افزایش خواهد داد.

اگرچه رسانه‌های آمریکائی ممکن است تلاش کنند سال ۲۰۲۵ را به عنوان یک نقطه عطف تعیین‌کننده معرفی کنند و ادعا کنند که اگر اقتصاد آمریکا از رکود اجتناب کند، یک «موقعیت بزرگ» خواهد بود، اما این نکته اصلی نیست و رسانه‌های چینی نیز نباید در بحث‌های داخلی و خارجی خود تحت تأثیر این دیدگاه قرار گیرند. برای مقایسه‌های بین‌المللی، این که آیا اقتصاد آمریکا به معنای دقیق کلمه وارد یک رکود فنی (دو فصل متوالی رشد منفی) می‌شود یا صرفاً رشد اقتصادی آن کند می‌شود، کاملاً ثانویه است. آنچه آشکار و حیاتی است این است که چین در سال ۲۰۲۵ برتری رشد خود نسبت به آمریکا را بیش از پیش افزایش خواهد داد.

دوم، کند شدن اقتصاد آمریکا، حتی پیش از اعلام تعرفه‌های جدید توسط ترمپ، اتفاق افتاده بود. این نشان می‌دهد که ادعاهائی مانند آنچه اکونومیست مطرح کرد که «آمریکا به طور قابل توجهی از رقبای خود پیشی می‌گیرد» یا وال‌استریت ژورنال که گفت «اقتصاد چین در حال رکود است»، یا دروغ عمدی بوده، یا تبلیغات نادرست، یا ناشی از عدم بررسی واقعیت‌ها بوده است. واقعیت‌ها بخوبی این موضوع را تأیید کرده‌اند. این که برخی رسانه‌های چینی سخنانی را به جای تحلیل وضعیت واقعی، به عنوان حقیقت پذیرفته‌اند، بسیار شرم‌آور است.

سوم، نویسنده در چند سال گذشته مقالات تحلیلی متعددی در مورد اقتصاد آمریکا نوشته و روش‌های تحلیلی مبتنی بر برداشت‌های ذهنی موجود در رسانه‌های آمریکائی و برخی رسانه‌های چینی را رد کرده است. این روش‌ها نه تنها رشد اقتصادی آمریکا را بشدت اغراق‌آمیز نشان داده‌اند، بلکه حتی در همین چارچوب نیز نتوانسته‌اند بین رشد سریع در مرحله صعودی چرخه اقتصادی (که طبیعتاً موقتی است و به دنبال آن کند شدن رشد اجتناب‌ناپذیر است) تمایز قائل شوند و در نهایت به این نتیجه نادرست رسیده‌اند که رشد اقتصادی آمریکا به طور قابل توجهی در حال تسریع است.

نرخ رشد میان مدت و بلندمدت امریکا همچنان با نسبت تشکیل سرمایه ثابت خالص به تولید ناخالص داخلی ارتباط دارد، همانطور که در مقاله قبلی من با عنوان «برای درک ستراتیژی چین در قبال ترمپ، ابتداء باید حقیقت رکود اقتصادی امریکا را درک کرد» و بسیاری مقالات دیگر تحلیل شده است. رویدادهای اخیر بار دیگر نشان می‌دهد که کنار گذاشتن روش‌های تحلیلی نادرست و مبتنی بر برداشت‌های ذهنی از اقتصاد امریکا و روی آوردن به تحلیل عینی عواملی که واقعاً رشد اقتصادی امریکا را تعیین می‌کنند، بسیار مهم است.

چهارم، سیاست‌های چین طبیعتاً توسط مردم چین و حزب کمونیست چین تعیین می‌شود، نه توسط خارجی‌ها. اما به عنوان یک قدرت بزرگ، سیاست‌های چین بر کشورهای دیگر تأثیر می‌گذارد و واکنش کشورهای دیگر نیز به نوبه خود بر چین تأثیر خواهد گذاشت، و این نکته‌ای است که جامعه بین‌المللی نیز به آن توجه دارد. در این شرایط، آشکار است که قضاوت‌های دقیق چین نه تنها از نظر عینی تأثیر مثبت قابل توجهی داشته، بلکه در درک عمومی جامعه بین‌المللی نیز تأثیر مثبتی داشته است – ترمپ در دور نخست جنگ تعرفه‌ای که آغاز کرده بود، با شکست مفتضحانه‌ای روبه رو شد. این امر نه تنها در نوسانات شدید بازارهای مالی امریکا، کاهش شدید قیمت سهام و اوراق قرضه امریکا، بلکه مهم‌تر از آن در کاهش شدید انتظارات رشد اقتصادی امریکا در سال ۲۰۲۵ مشهود است.

تأکید دولت چین بر امنیت اقتصادی، یعنی پیش‌بینی دقیق سیاست‌های زورگویانه امریکا و در نتیجه برنامه‌ریزی پیشگیرانه برای تضمین امنیت زنجیره تأمین و سایر شریان‌های حیاتی اقتصادی چین، تصمیمی بود که درستی آن با واقعیت ثابت شد و در تضاد آشکار با تصمیمات سیاست‌گذاران کشورها و مناطقی قرار گرفت که توهم «مهربانی» امریکا را داشتند.

این قضاوت چین که اطمینان از توسعه خود را حیاتی می‌داند و از باور کردن تبلیغات اغراق‌آمیز در مورد نرخ رشد اقتصادی امریکا خودداری می‌کند، کاملاً منطقی ثابت شده است. همانطور که در بالا ذکر شد، کند شدن اقتصاد امریکا در سال ۲۰۲۵ عمدتاً ناشی از هیچ اقدامی از سوی چین، و حتی ناشی از سیاست‌های تعرفه‌ای ترمپ نیست، بلکه ناشی از عوامل قابل پیش‌بینی و مهم مؤثر بر رشد اقتصادی امریکا و نوسانات چرخه اقتصادی است. بنابراین، آشکار است که حتی اگر چین چنین قصدی داشت، نیازی به انجام هیچ اقدامی برای آسیب رساندن به امریکا ندارد (در واقع چین چنین قصدی نیز ندارد). کند شدن اقتصاد امریکا ناشی از مشکلات داخلی آن است و کاری که چین باید انجام دهد این است که بر انجام درست امور خود تمرکز کند. پاسخ قاطع و روشن چین به زورگویی تعرفه‌ای ترمپ، به لطف تحلیل دقیق آن از وضعیت، تضمین کرد که چین در دور نخست جنگ تعرفه‌ای ترمپ پیروز شود. با کند شدن اقتصاد امریکا، چین در سال ۲۰۲۵ برتری رشد خود نسبت به امریکا را بیش از پیش افزایش خواهد داد.

این تنها دور نخست جنگ تعرفه‌ای است

اگر ترمپ به دلیل شکست در دور نخست هوشیار شود و از جنگ تعرفه‌ای مخرب دست بردارد و عاقلانه به مسیر همکاری سودمند متقابل که منافع امریکا، چین و سایر کشورها را تأمین می‌کند بازگردد، آنگاه همه خوشحال خواهند شد. این به نفع مردم امریکا است، زیرا افزایش تعرفه‌های ترمپ اقتصاد امریکا را بیش از پیش کند خواهد کرد و در نهایت مردم عادی امریکا بیشترین آسیب را خواهند دید.

اما متأسفانه، انتظار چنین اتفاقی نه عاقلانه است و نه واقع‌بینانه. شواهد نشان می‌دهد که دولت ترمپ در حال حاضر مصمم به ادامه مقابله با چین و تلاش برای جلوگیری از توسعه اقتصادی چین است و تنها زمانی دست از مقابله با چین برخواهد داشت که تلاش‌های امریکا برای پیشبرد سیاست‌های مشابه با شکست‌های بیشتری روبه رو شود. اگرچه دولت ترمپ در دور نخست درگیری شکست خورد، اما قضاوت او از وضعیت کنونی این است که به مقابله با

چین ادامه دهد. دولت ترامپ تلاش خواهد کرد تا با اتخاذ استراتژی‌های جدید، تأثیرات ناشی از شکست در دور نخست را جبران کند.

پیروزی چین در دور نخست جنگ تعرفه‌ی طبیعتاً به نفع مردم چین است، اما نتایج آن به نفع بسیاری از کشورهای دیگر نیز هست – زیرا مقابله به مثل چین نشان داده است که آغاز یک جنگ تجاری جهانی توسط امریکا، ضربه‌ای به خود خواهد بود و بنابراین مخالفت‌های داخلی بیشتری را در امریکا برانگیخته و ترامپ را وادار خواهد کرد تا حتی اجرای برخی از اقدامات تعرفه‌ی پیشنهادی خود را به تعویق بیندازد. افزایش بیشتر برتری رشد چین بر امریکا در سال ۲۰۲۵، فشار بیشتری بر دولت ترامپ وارد خواهد کرد.

بنابراین، هنگام مقابله با جنگ تعرفه‌ی ترامپ، حفظ آگاهی همیشگی و آمادگی کامل، همانند دور نخست درگیری، نه تنها به نفع چین، بلکه به نفع سایر کشورها نیز هست.

۱۹ اپریل ۲۰۲۵